

O p p g a v e

over meldinger til og fra Hovedbrannstasjonen under og etter flyangrepet på Laksevåg den 4/10 - 1944.

- Kl. 09.45 Fra Sentralkomm. B. 9 med brannmester Gjesdal til Fredriksberg.
 Kl. 09.52 Skansen melder: Det er sterk rök på Dokkeskjærakaien.
- Kl. 09.52 Til Sentralkomm. Der meldes fra Skansen sterk rök ved Dokkeskjærakaien. M.O. (sign.)
- Kl. 09.55 Til Sentralkomm. Brannmester Gjesdal melder ingen brann på Fredriksberg, röklegging. B. 9 returnerer. Store branner opservert på Laksevåg.
- Kl. 10.02 Fra Sentralkomm. Fra brannsjefen. B. 10 med branningeniören til Laksevåg - Kringsjåveien. Gi snarest rapport angående forholdet på Laksevåg.
- Kl. 10.09 Fra Sentralkomm. Til Årstad, fra brannsjefen. B. 5 og B. 3 til Kringsjåveien. Meld dere til branningeniören eller brannsjef Henriksen.
- Kl. 10.14 Til Sentralkomm. Disponerer 20 permisjonsmannskaper i Hovedstasjonen. Karlson (sign.)
- Kl. 10.18 Fra Sentralkomm. "Faren over" kl. 10.10.
- Kl. 10.20 Til Sentralkomm. Branningeniören melder gjennom sentraltelefon nr. 12.688: Ströket ovenfor Bakken - Kringsjåveien i full brann. Verkstedet på Laksevåg sansynligvis ikke brann.
- Kl. 10.21 Fra brannsjefen. Bx. 3 til Laksevåg med brannmester Gjesdal. 15 dekksmannskaper medtas. Meld dere om mulig til branningeniören.
- Kl. 10.35 Til Sentralkomm. Bratteteig melder seg til tjeneste.
- Kl. 10.39 Til Sentralkomm. Disponerer 10 mann i Hovedstasjonen for Tollboden allanplass.
- Kl. 10.42 Fra Sentralkomm. Brannmester Bratteteig reiser til Kringsjåveien og melder seg for branningeniören. Tar personbilen som står i Årstad. (Direkte melding fra brannsjefen)
- Kl. 10.46 Fra Sentralkomm. Fra brannsjefen. Brannmester Bratteteig til Kringsjåveien med personvognen på Årstad.
- Kl. 10.46 Fra Sentralkomm. Fra brannsjefen. Bx. 2 til dampskipet "Schwabenland" på Rudefjorden.
- Kl. 10.50 Til Sentralkomm. 33 Jacobsen må få ren bensin og litt toppolje til Laksevåg. Karlson (sign.)
- Kl. 10.50 Til Sentralkomm. Fra brannsjefen på Laksevåg. Send hurtigst 2000 meter brannslange til överste Kringsjåveien.
- Kl. 10.57 Fra Sentralkomm. Ordre fra brannsjefen. 2000 meter brannslange til överste Kringsjåveien med B. 11.
- Kl. 11.11 Til Sentralkomm. Branningeniören melder. Bx. 3 er sendt til Kleivdals fabrikk. 70 mennesker er innesperret i fabrikk. Trenger 1 Bx. til til Laksevåg.
- Kl. 11.14 Fra Sentralkomm. Bx. 1 til Kleivdals fabrikk med brannmester Jensen.

- Kl. 11.35 Arthur Maurstad, Övregatens Almenning 2, melder: Brannfolk på Laksevåg ønsker mer materiell ved Holen skole. Innesperrete barn roper om hjelp. Vannledningsnettet ødelagt.
- Kl. 11.46 Fra Sentralkomm. Ordre fra brannsjefen. B. 11 til Holen skole, Laksevåg med barbar pompe. Overbrannmester og mannskap følger med.
- Kl. 11.50 Til Sentralkomm. Brannmester Berentsen til stede i Sandviken.
- Kl. 11.52 Til Sentralkomm. 6 mann fra Årstad har meldt seg i Hovedstasjonen.
- Kl. 12.01 Bil fra Kjøresentralen har meldt seg.
- Kl. 12.08 B. 11 er kommet til bake.
- Kl. 12.09 Fra Sentralkomm. "Faren over" kl. 12.05.
- Kl. 12.13 Til Sentralkomm. Lastebil 1443 fra International Farvefabrikk har meldt seg i Hovedstasjonen.
- Kl. 12.37 B. 12 med mannskaper og materiell sendt til Holen skole.
- Kl. 13.04 Til Sentralkomm. Bx. 2 er kommet til bake til skuret på Høstet.
- Kl. 13.55 Til Sentralkomm. B. 12 med overbrannmester til bake til Hovedstasjonen.
- Kl. 14.00 Fra Sentralkomm. Alle mannskaper som ikke er disponert kan dimmiteres. Thue (sign.)
- Kl. 14.01 Til Sentralkomm. Ny ordre fra overbrannmesteren. Ingen mannskaper dimmiteres.
- Kl. 14.06 Fra Sentralkomm. "Ny ordre fra overbrannmesteren. Ingen mannskaper dimmiteres. Karlsen (sign.)" Sendes videre til brannsjefen. Thue (sign.)
- Kl. 16.30 Til Sentralkomm. Brannbil fra Kronstadtorget kommet til bake fra brannstedet til Kronstadtorget. Kan de dimmiteres?
- Kl. 16.40 Fra Sentralkomm. Hvis branningeniøren eller brannsjefen har dimmitert mannskapene på Kronstadtorget, kan de dimmiteres.

Telegrafvakten i Hovedstasjonen, 4/10 1944.

Bombing an Lulluwaing 4.10.44

Brannrapport

i anledning brann i Kringsjåveien - Laksevåg.

Den 4/10 19 44 kl. 1011 meldtes gjennom høytalersentralen fra hovedstasjonen. Årstad stasjon rykker ut med B.5. og B.3.

Utrykking.

Kjøretøy	Forlatt stasjonen kl.	Ankom til brannstedet kl.	Forlatt brannstedet kl.	Anmerkning
<u>Årstad stasjon :</u>				Veglengde:
B.5:nr.33.98.71.115.144.165. Brm. Davidsen.	1012	1020	1403	4700 m.
B.3:nr. 130.17.48.153.	"	"	"	" "
B.0.2684: Brm. Bratteteig.	1030	1037	"	" "

Utlegging av slanger.

Brannkum	Stråle-spiss i m/m	Slange- lengde i m.	Vann påsatt kl.	Vann avstengt kl.	Vannforbruk i liter
Utlegg fra brannkum i Kringsjåvei	25				ca. 30000 l.
Utlegg fra berbar pumpe tilkoblet hydrant i Kringsjåvei.	18	500	1025	1330	" 54000 "

Andre opplysninger:

Ved framkomsten meldte en seg for Branningeniør Hamre, og mottok ordre om å redde de hus som ikke var i brann, samtidig å begrense ilden.- Den bærbare pumpe fra B.5 ble tilknyttet vannverket i Kringsjåveien, og fra denne ble tatt 2 slangeutlegg mot de ovenfor liggende hus - like opp til nr. 54c.

Slangeutlegg fra brannkum, som var ført opp til husene lenger nord, var under under kommando av Brm. Bratteteig.

Det lykkes å redde husene i Kringsjåveien 56b, 54c, 44a, b, c, d, e, som en tid var sterkt truet av ilden, fra å ta fyr.

Etter ca. 1 times tid var mann såpass herre over ilden at der ikke var noen fare for de omkringliggende hus. Etter konferanse med branningeniøren fikk en ordre om å ta inn brannmateriellet og returnere til stasjonen.

Etterslokning ble overtatt av luftvernmannskaper.

Bergen, den 4. oktober 1944.

O. Davidson.

Sendes her politipresidenten i Bergen

bergen Brandvesen 6. okt. 1944

Brannrapport

i anledning stor brann på Laksevåg.

Den 4/10 1944 kl. 10.21 meldtes fra sentralkommandoplassen fra brannsjefen: "Bx. 3 til Laksevåg med brannmester Gjesdal. 15 dekksmannskaper medtas. Meld dere om mulig til branningeniören".

Utrykking.

Kjøretøy	Forlatt stasjonen kl.	Ankom til brannstedet kl.	Forlatt brannstedet kl.	Anmerkning
Hovedstasjonen. Bx. 3 nr. 65.164.78.107.142.37.105. 92.173.5 stk. fra luftvern. brm. Gjesdal, mask. Rosendal	10.23	11.10	17.35	Veglengde: ca. 3000 m

Utlegging av slanger.

Brannkum	Stråle-spiss i m/m	Slange-lengde i m.	Vann påsatt kl.	Vann avstengt kl.	Vannforbruk i liter
2 vannkanoner 5 slangeutlegg fra Bx. 3		700	11.15	15.40	ca. 990.000

Andre opplysninger:

Da Bx. 3 kom rundt Nordnespynten, viste det seg å være flere store branner på Laksevåg.

Bx. 3 ble ført inn på Sörevågen på Laksevåg, men da en uekspodert bombe skulle ligge i sjøen her, ble en beordret vekk. En gikk derfor til kaien på utsiden av Laksevågs verk. Her fikk en ordre fra branningeniøren å gå til Kleivdals Lærfabrikk, da ca. 70 mennesker skulle være innesperret i fabrikkens tilfluktsrom.

Da Bx. 3 kom fram, sto hele fabrikkens i brann. Det brente også utenfor tilfluktsrommet.

Vannkanonen ble øyeblikkelig rettet mot tilfluktsrommet, samtidig ble 2 slangeutlegg ført mot inngangen til tilfluktsrommet. Etter en kort tid forserte en seg inn her. Redningsarbeidet var da i full gang, idet alle sårede ble ført opp fra tilfluktsrommet gjennom bombehullet. Etter at inngangen ble farbar, ble alt redningsarbeid lagt denne veien.

Der ble i alt lagt ut 5 slangeutlegg, som ble ført rundt den brennende bygning. Det var vanskelig å trenge inn i bygningen, da flere store maskiner i 2. etasje truet med å ramle ned.

Slokkingsarbeidet ble lagt an på å begrense ilden, og dette lyktes etter kort tid.

Kleivdals fabrikk må anses for å være totalt ødelagt.

Etterslokkingen fortsetter.

Under redningsarbeidet ble der funnet en konvolutt med kr. 11. Disse ble levert til vakthavende politi nr. 25 Bakkebø.

Kleivdals Lærfabrikk er en større 3-etasjes fabrikkbygning med fabrikk, kontor og lager. Den eies av A/S Kleivdal.

Bergen, den 6. oktober 1944.

Lindes Bergen Politiprosidium
Bergen Brandvesen 7-10-44.

B. Gjerdal

Brannrapport

i anledning brannutrykking til Kleivdals fabrikk på Laksevåg.

Den 5/10 19 44 kl.10.38 meldtes av maskinist Andersen gjennom branntelefon nr. 10 at det var eksplodert en bombe ved Kleivdals fabrikk på Laksevåg. Etter ordre fra brannsjefen rykket Bx. 2 ut.

Utrykking.

Kjøretøy	Forlatt stasjonen kl.	Ankom til brannstedet kl.	Forlatt brannstedet kl.	Anmerkning
Hovedstasjonen. Bx. 2 nr.41.111.126.100.154.160. brm. Gjesdal. mask. Andersen	10.42	11.00	11.01	Veglengde: ca. 1400 m

Utlegging av slanger.

Brannkum	Stråle-spiss i m/m	Slange-lengde i m.	Vann påsatt kl.	Vann avstengt kl.	Vannforbruk i liter

Andre opplysninger:

Da brannvesenet kom fram, var der ingen ny brann.

Bomben, som eksploderte, var sprengt av okkupasjonsmakten.

Bx. 1 med mannskaper, som arbeidet med etterslokking fra bombeangrepet, var uskadt, og etter ordre fra overbrannmesteren returnerte Bx. 2 straks.

Bergen, den 5/10 1944.

B. Gjesdal

Sendes her politipresidenten i Bergen.

Bergen Brandvesen 7.10.44.

Rapport

til brannsjefen fra brannmester Jensen.

Resume over mit virke etter flyangrepet den 4/10-44.

Jeg var begyndt brannsyn paa Nicolaikirkealm. da forvarslet meldtes. Jeg ringte hovedst. og varslet hvor jeg var. Da flyalarm inntraatte gikk jeg sammen med nr.143 til hovedst. idet jeg mente dette var den korteste vei til nærmeste brannst. Fremkomt meldte jeg meg til vekten.

Da der fra sentralkommandopl. kl.11.15 ble gitt ordre til at B.X.I under min ledelse skulle avgaa til Kleivdals boder ble der av overbrm. gitt ordre til at lastebilen skulle kjøre meg til nevnte boder. Med passabilen var ing. Huun med overbrm.s tillatelse. Jeg var da ogsaa orientert om at ca.70 mennesker var innesperret i Kleivdals fabrikk tilfluktsrom.

Fremkomt til stedet undersøkte jeg forholdet vedr. tilfluktsrommet og fant da at redn. & rydningsm. var i arbeid under herr Thons ledelse.

Jeg begav meg derfra ned til sjøsiden og B. X.I la da til bodene og fortøiet ved fabrikkens nordre side.

B.X.III forhalte fra nevnte sted til sydsiden av bodene under brm. Gjesdals ledelse.

Fra B.X.I ble utlagt 2 utlegg med forgrening paa det ene utlegg-ialt 3 straalere til tilfluktsrommet idet det brennte paa Østsiden av dette. Der ble paaseett at der fra straalerne ikke randt vann i tilfluktsrommet. Forøvrig ble vannkanonen samt 2 straalere benyttet ombord for fra sjøsiden og sikre at ilden ikke fikk slaa over i de rødmalte boder paa fabrikkens nordside. En bemerkte samtidig at en tysk motorsjøsprøite laa til mellom nevnte fabrikk og boder og hadde vann paa 3 straalere. 1 fra fordekket. 1 fra de røde boders 2.etasje og 1 fra samme boders tak.

Senere paa dagen var brannsjefen paa befarings og etter aa ha bedømt situasjonen fant han at B.X.III kunne returnere.

Før den returnerte ble B.X.I sendt til nærmest vannfyllingssted idet dette var paakrevet.

Der var da kom avløsning under brm. Bastiansen og Berentsens ledelse.

Undertegnede avventet B.X.I.s tilbakekomst for aa returnere med B.X.III.

Da B.X.III etter B.X.I.s tilbakevenden skulle manøvrere seg vekk fra stedet viste det seg at den stod paa grunn. Nr.106 Bergesen som var fører foretok peiling og fant at forenden tok bunn. B.X.I ble tilkaldt og ved dens hjelp ble baaten trukket av grunnen og returnerte til sprøiteskuret med ankomst dertil kl.17.53.

Under manøvreringen fra Kleivdals boder kjennet et donk i skutebunnen men saavitt en merket hadde dette ingen innflytelse paa den videre manøvrering.

Forholdet ble meldt av til brannsjefen.

Forøvrig har undertegnede siden vært i Sand.st.
og etterkomt de ordrer vedrørende avløsning på brannstedet
som er utgaatt fra overbrannm. hertil.

Bergen den 6/10 1944

J. E. Jensen.

Rapport

til hr. brannsjefen fra brannmester i 4de distrikt.

Onsdag den ^{4/10-44} kl 0905 ble forvarsek gitt til flyalarm, idet undertegnede skulle ut på vanlig brannsyn. Flyalarm ble gitt kl 0913, brannsynet ble innstillet. Luftvernssilden ble etter hvert så intens, og kl ca 0920 ble manskaper samt fremmøtte luftvernsmanskaper beordret i tilflyktsrummet, samtlige telefoner fra telegrafvakten ble oversatt og kl ca 0930 forlot man beskyttelsesrummet. Kl 1115 ble B.X. I. Av Overbrannm beordret til Kleivdals fabrikk Hølen Laksevåg. Den ble bemannet med manskaper samt luftvernsmanskaper ialt 9 mann. Undertegnede fikk ordre om å bli med, men fikk strakst ordre om å bli igjen på stasjonen. Kl ca 1530 ble der av Overbrannm gitt ordre til vaktavløsning på B.X. I. og at undertegnede da skulle bli med. Vaktavløsningen besto av 6 mann samt undertegnede. Vi ble avløst kl. ca 20 og var tilbake til Sandviken Stasjon kl 21.

Bergen den 6/10 1944.

A. Brannm.
Brannmester.

Brannrapport

fra

LAKSEVAAG BRANNVESEN

(byens navn)

i anledning av brann ~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~ etter flyangrep på Laksevaag gate

År 19 **44** den **4. oktober** kl. meldtes

fra signalkasse nr. gate

pr. telefon fra

ved muntlig bud

fra utkiksvakten

brann, pipebrann, mistenkelig røyk eller lysning på nevnte sted.
(NB. Hva der av ovenstående ikke passer i det enkelte tilfelle strykes.)

Utrykning

Stasjon	Redskap	Befal	Mannskaper (spesifiseres for hvert redskap)		Forlatt stasjonen kl.	Ankom til brannstedet kl.	Forlatt brannstedet kl.
			Faste	Reserve			
Svingen	Brannbil nr. 1	1	2	3	0949	0952	
Hovedstasjonen	Lastebil	1		7	0950	0953	

Veilengde fra hovedstasjonen til brannstedet 900 m

→ Svingen bistasjon til brannstedet 1000 "

→ " " " " " " " "

→ " " " " " " " "

→ " " " " " " " "

→ " " " " " " " "

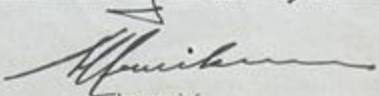
Anm. For de steds vedkommende hvor dette skjema på grunn av forholdene ikke helt kan fylles ut, ventes det fylt ut i så stor utstrekning som mulig.

Utlegning av slanger

Fra brannkum (eller hydrant)	Samlet slangelengde pr. ledning i m	Strålespiss i mm	Vann satt på kl.	Vann stengt av kl.	Samlet vannforbruk i liter
Kum nr. 60 Kringsjæavei	1ste sl.: 30	19	1000	1020	
	2nen sl.: 30	19	1000	1025	
Førgrenet Kum nr. 60 " i brannstønder	1ste sl.: 80	19	1002	1045	
	2nen sl.: 90	19	1003	brukt til etteral.	
Førløngelse av slange paa 80 m. Førnyet førløngelse til	1ste sl.: 150	19	1046	1809	
	2nen sl.: 250	19	1815	brukt til etteral.	
	1ste sl.:				
	2nen sl.:				
	1ste sl.:				
	2nen sl.:				

Nærmere opplysninger om ildens oppkomst og utbredelse, om værforholdene, vannverket og materiellet samt om mannskapenes framme m. v.

Etter behovet ble slangeutleggene førløngt til de løngst bertliggende hus som var i brann i Kringsjæaveien.
Se vedheftede bilag.

Laksrevåg den 14/10 1944

 brannsjef

Brandchefen

Laksevaag

Jnr. 700/44.

Rapport vedrørende branner etter flyangrep paa Laksevaag den
4. oktober 1944.

Ca kl. 0906 gikk signalet "Offentlig luftvarsel" og etterfulgtes ca kl. 0910 av signalet "Flyalarm". Brannsjefen befant seg da ved "Kringesjaa" og begav seg straks paa vei til Laksevaag brannstasjon.

(Brannsjefen møter under luftvernalarmløst tilstand paa Laksevaag brannstasjon hvorfra han rykker ut og leder brannvernets arbeid i marken, mens han har en utrykksleder - som er bygningssjefen i Laksevaag - som representant for seg paa Laksevaag avsnittskommandoplass. Brannsjefen i Bergen leder brannvernet i Bergen luftvernkrets hvorunder Laksevaag ligger.)

Ca kl. 0920 begynte store styrker av fremmede fly aa slippe bomber over den nordre del av sentrum og ytre del av Laksevaag, særlig etter bedrifter og verkstedsanlegg. Den sivile bebyggelse ovenfor og utenfor anleggene tilhørende den tyske vernemakt, ble rammet av et større antall bomber som ogsaa kastet flere hus i brann. Mens det verste angrepet stod paa maatte brannsjefen - som ogsaa nevnt var underveis til Laksevaag brannstasjon - søke dekning i offentlig tilfluktsrom ved Kringesjaaveien 46. Da brannsjefen forlot dette observerte han brann i Bakken 3.

Straks etter at angrepet var over fikk en ordre fra Det sivile luftverns sentralkommandoplass over Laksevaag avsnittskommandoplass om at bil II (B.2) rykker ut til Bergestasjonen. Da en her var klar over at der var ingen brann sendtes et brannvernlag (BL) med lastebil til Bakken samtidig som brannsjefen ad kortere gangvei bega seg til brannstedet. En observette no branner i fire hus i Kringesjaaveien. Straks etter brannsjefens fremkomst kom brannbil nr. 1 (B.1) fra alarmplass Svingen. Denne ble innsatt til brannen i Bakken 3 og 5 som da var i brann. Brannvernlaget (BL) fra Laksevaag brannstasjon ble innsatt til slukningsarbeide i Kringesjaaveien 44a, samtidig la B.1. ut en slange til nr. 44b. Da der var brudd paa vannledningen ble stoppeventil i kum nr. 60 avstengt (Krysset Bakken - Kringesjaaveien). Samtlige slanger var utlagt med forgrøninger fra brannventil i kum nr. 60.

Fra Aarstad brannstasjon kom B5 og B3 som foretok utlegg fra hydrant nr. 75. Disse ble utlagt til slukningsarbeide i Kringesjaaveien 46a, 46b, 56, 56a, 58 og 60 som da var i brann. Fra Bergens brannvesen kom branningenør Hamre. Brannsjefen anmodet ham om en sjødampsprøyte og bega seg utover til Holen skole. Paa veien saas flere bombenedslag som hadde skadet vannledningen og ved fremkomsten til Holen skole møtte han en mann som meddelte at han var kommet ut fra Kleidals fabrikkers tilfluktsrom og at ca 70 personer var innesperret. Endel redningsmannskaper kom til stede og da Kleidals fabrikk var

i brann, sendte brannsjefen anmodning pr. ordonnans til branningeniør Hamre om aa faa en sjødampsprøyte til Kleivdals fabrikk. Dampsprøyte 3 som da var paa vei til Bergens Mek. Verksteder, Laksevaag, ble da beordret til Kleivdals fabrikk. Den søndre del av Holen skole var sammenrast og det brøndte delvis i ruinene. Laksevaags brannvesens B.1. ble beordret utover til Holen skole og plasserte en berbar pumpe ved bekken 150 meter syd for skolen. I nærheten har tyskerne endel bebyggelse med brannsløkkingsledning fra egne vannbeholdere. Herfra fikk brannsjefen foranlediget utlagt en slange fra en hydrant til Holen skole og paabegynte sløkningsarbeidet. Foruten forannevnte pumpe var ogsaa en pumpe fra Bergen i virksomhet fra samme bekk til sløkningen i Holen skole hvor mange mennesker var innesperret under den nedstyrkede del. Redningsarbeidet foretøkes samtidig med sløkningen. Brannen i Holen skole forårsaket at Kringesjaaveien nr. 92 kom i brann.

Til Kleivdals fabrikk kom ogsaa dampsprøyte 1 og deltok i sløkningen. Dampsprøyte 2 var i Nygaardsvik og foretok sløkningsarbeide i Bernt Iversen & Søn, Jern- og metallvarefabrikk. Følgende hus er nedbrønt eller delvis brannbeskadiget:

Bakken nr. 3, 5 og 1 laave.
 Kringesjaavei nr. 44a, 44b, 46a, 46b, 56, 56a, 58, 60, 92, (Holen skole), og nr. 110.
 Nygaardsvik: Bernt Iversen & Søn, Jern og metallvarefabrikk.
 gnr. 49, brnr. 26 "Solglytt I", eier
 gnr. 49, brnr. 26 "Solglytt II", Olga Martinsen
 gnr. 49, brnr. 23, eier Dagny Larsen.
 gnr. 49, brnr. 146, eier Korsk Blikvalseverk A/S.

Oldernes: Kleivdals fabrikker

Laksevåg Brannvesen, den 14. oktober 1944.

A. Henriksen
A. Henriksen
 Brannsjef

Brannrapport

for branner på Laksevåg under flyangrep 4/10-44.

Meldinger og ordrer:

- Kl. 0905 Forvarsel. Onsdag den 4. okt. 1944 kl. 0905 ble der gitt offentlig luftvarsel.
- " 0910 Flyalarm. Kl. 0910 ble der varslet flyalarm.
Brannsjefen møtte på sentralkommandoplassen.
Fra kl. 0920 og utover ble der kastet bomber over Laksevåg fra store flystyrker som fløy innover Bergen.
- " 0940 Melding: Kl. 0940 innløp melding fra Kalmarhusets observasjons-
Branner, Lakse- post til sentralko.: "Brann i Fergestasjonen ved Lakse-
våg. vågsfergen og Kringsjåveien rett opp for Søreivågen.
Tiltagende."
- " 0941 Melding. Kl. 0941 innløp melding fra samme observasjonspost:
"Brann bakom Fredriksberg festning."
- " 0942 Ordre til På de innkomne meldinger ga brannsjefen kl. 0942 ordre
Laksevåg avsn.: til Laksevåg brannvesen: "B2 til Fergestasjonen. B1
B2 til Fergest. til Kringsjåveien rett opp for Søreivågen."
B1 til Krings-
sjåveien.
Det viste seg at brannmeldingen ved Fergestasjonen sannsynligvis var en forveksling med røklegning. B2 kunde derfor straks returnere.
- " 0944 Ordre: B9 til Kl. 0944 ble der gitt ordre fra brannsjefen: "B9 med
Fredriksberg. brannmester Gjesdal til Fredriksberg." Det var obser-
vert sterk røk over Fredriksberg og senere over
" 0955 B9 retur. Dokkeskjærskaien. B9 returnerte til Hovedstasjon kl. 0955
med beskjed om at der var røklegning over Fredriksberg
og at der var observert store branner på Laksevåg.
- " 0950 Melding. I mellomtiden var der kommet melding fra Museets
observasjonspost: "Brannen på Holen tiltar sterkt."
" 0952 Melding. "Brannen sprer seg i Bakken."
- " 0954 Ordre. Brannsjefen ga kl. 0954 ordre til Laksevåg avsnitt,
tjenestegren Brann: "Send ledige mannskaper til Krings-
sjåveien."
- " 1001 Ordre: B10 til Kl. 1001 ga brannsjefen følgende ordre: "B10 med brann-
Kringsjåveien ingenløren til Laksevåg, Kringsjåveien. Gi snarest
med branning. rapport angående forholdet på Laksevåg."
- " 1008 Ordre: B5 og B3 Umiddelbart bakketter fikk Årstad st. ordre fra brann-
til Kringsjåv. sjefen: "B5 og B3 til Kringsjåveien. Meld dere til
branning. eller brannsjef Henriksen."
Da branning. kom frem til Kringsjåveien var det vanskelig
å orientere seg p.g.a. røklegning og røkatvikling fra
brannstedene. Strøket ovenfor Bakken - Kringsjåveien
lot til å være i full brann, og vannledningsnett
ved brannstedene var overalt ødelagt, men bruddene var
sperrert inne av Laksevåg brannvesen tidligere.
- " 1013 Melding: Kl. 1013 ble der fra Laksevåg avsnitt meldt til sentralko.:
Bedriftsluft- "Bedriftsbrannvernet i Laksevåg har stillet seg til
vernet, Lakse- tjeneste for Laksevåg avsnitt og er anmodet om å sette
våg innsatt i inn sine styrker i Kringsjåveien."
Kringsjåveien.

Laksevåg brannvesen rykket ut kl. 0949 med Bl og BM lag til Kringsjåveien og var igang med brannsløkking. Som sjefens stedfortreder overbranningen kommandoen på brannstedene og beordret brannsjefen i Laksevåg til Holen skole for orientering, samtidig som alt ble satt inn på begrenning av brannene i Kringsjåveien med de forhåndsverende styrker.

Av personer som kom utenfra de bombeherjete strøk opplystes at der sannsynligvis ikke var nevneverdige branner utenfor Holen skole, og verkstedfolk fra Laksevåg mente at der ikke var brann i verkstedene. Da det vilde ta for lang tid å få undersøkt det herjete område grundig, sendte branning, beskjed til kommandoplassen om at: "Strøket ovenfor Bakken - Kringsjåveien er i full brann". Branning, ga videre over telefon rapport til brannsjefen med anmodning om å få assistanse fra BX for å kunne opprette en pumpekjede til strøket omkring Kringsjåveien fra Sjødampsprøyte ved Søndre Våg.

Kl.1020 Melding.

Brannsjefen ga kl. 1021 ordre: "BX3 til Laksevåg med brannmester Gjesdal. Meld dere om mulig til branning."

" 1021 Ordre.

Der ble opprettet en provisorisk kommandoplass i et meieri ved Kringsjåveien, tlf. 12688 med 1 telefondame og 2 ordonanser, samtlige frivillige.

Brannsjefen i Laksevåg meldte til branning, at brannen i Holen skole ikke var av farlig natur, idet tilfluktsrommet var utenfor fare og det var utlagt slange for sløkking fra hydrant. Brannsjefen i Laksevåg ble av branning, sendt til Holen skole for å dirigere sløkkingen og eventuelt undersøke om der var branner utenfor Holen skole. Brannsjefen i Laksevåg opplyste at det var mulig å pumpe fra bekk oppe i Holen.

Disponible stråler ble plasert ved Kringsjåveien, slik at de bygninger, som ikke var antent, kunne beskyttes. De hus som allerede var i full brann måtte brenne, da det var hensiktsløst å forsøke å slukke med de forhåndsverende vannmuligheter, og sjødampsprøyten som var tilkalt vilde neppe rekke fram før husene var nedbrent. Brannmester Davidsen fikk i oppdrag å beskytte de ikke antente hus ved nedre del av Kringsjåveien, mens brannmester Bratteteig senere fikk i oppdrag å beskytte den øvre del av bebyggelsen som var truet.

" 1029 Melding:
Skadested
Bakken.

Kl. 1029 innløp melding fra observasjonspost Museet til sentralko.: "Skadested Bakken. Rett opp for luftpumpestasjonen ved Bergens Mekaniske Verksteder. Brann i en løe. Truer pumpe-stasjonen."

Laksevåg brannvesen, som her hadde et utlegg kl. 1002 for beskyttelse av stasjonen, ble kl. 1015 beordret å forlenge sitt utlegg for å beskytte de mer verdifulle beboelseshus som ikke var antent, idet pumpe-stasjonen var ildfast og vilde tåle stråleheten fra løen. Løen selv var redningsløst forlapt. Eventuell komprimert luft på tanken ble forlangt avblåst i pumpe-stasjonen. Pumpe-stasjonen ble praktisk talt ikke skadet av brannen i løen, etter hva der senere er konstatert.

" 1034 Ordre:BM og BL
til Kringsjåv.

Brannsjefen ga kl. 1034 ordre til Kronstadtorvet: "BM og BL til Kringsjåveien, Laksevåg. Meld dere til branning. Hamre.

Lagene ble først beordret til å forberede pumpekjede til Kringsjåveien i forbindelse med den sjødampsprøyte som ventedes, men ble kl. ca. 1100 innsatt ved Holen skole, da pumpekjede fra Særevågen måtte oppgis.

- kl. 1043 Ordre: Brannmester Brannsjefen ga kl. 1043 ordre: "Brannmester Bratteteig reiser til Kringsjåveien og melder seg for branning." Bratteteig til Kringsjåveien. Da brannmester Bratteteig kl. ca. 1050 ble overlatt sin del av slokningsarbeidet, var samtlige ikke antente hus beskyttet, og brannene kunde her under gunstige omstendigheter no sies å være begrenset. Da det imidlertid var ønskelig å få flere slangeutlegg frem til Kringsjåveien for slokning, og da det samtidig innløp melding fra Holen skole om at det var fare for at brannen der vilde ta seg opp, ble kl. 1050 brannsjefen på sentralko. anmodet om: "Send hurtigst 2000 meter brannslange til øverste Kringsjåvei."
- " 1050 Melding.
- " 1055 Ordre. Ordre herom ble gitt av brannsjefen kl. 1055. Laksevågs Bl med bearbar pumpe var blitt beordret til Holen skole til brannsjefen i Laksevåg kl. ca. 1045. Da den først uttatte liggeplass for BX3 ikke kunne benyttes p.g.a. ueksploderte bomber, ble der sendt ordonans som skulde påvente sprøytens ankomst, med beskjed om at den måtte forhale til ytre ende av Bergens Mekaniske Verksteders kai på Laksevåg, og derfra begynne slangeutlegg mot Kringsjåveien, hvor den tyske vermemakt hadde tilbudt seg å stille 2 stk. 2500 liter pumper til disposisjon. Da BX3 var kommet til kaien og hadde begynt sine utlegg, fikk branning. melding pr. ordonans fra Kleivdals fabrikk om at fabrikkens brente, og at der var fare for at tilfluktsrommet skulde bli sperret av ild. Utgravningen av de ca. 70 mennesker, som angivelig var i tilfluktsrommet, måtte foregå gjennom bombehullet, da hovedinngangen var blokkert av ras og begge innganger ble truet av varme. Der ble øyeblikkelig pr. ordonans gitt ordre til BX3 om å gå til Kleivdal fabrikk, samtidig som brannsjefen på sentralko. ble underrettet i følgende melding: "BX3 er sendt til Kleivdal fabrikk. 70 mennesker innesperret i fabrikkens. Trenger BX til Laksevåg."
- " 1111 Melding: BX3 til Kleivdal.
- " 1114 Ordre: BX1 til Kleivdal. Brannsjefen på sentralko. ga følgende ordre: "BX1 til Kleivdal fabrikk med brannmester Jensen." Pumpekjede fra Laksevåg verk måtte no oppgis, men det vilde om nødvendig være mulig å bygge opp en pumpekjede fra Kleivdal fabrikk frem til Holen skole. På dette tidspunkt innløp til branning. en alarmerende melding fra dr. Moene om at brannen på Holen skole tiltok og vanskeliggjorde redningsarbeidet. Branning. bega seg da til Holen skole. Forholdet ved Holen skole var vanskelig, idet et nabo- hus til skolen sto i full brann og det brente i den nedstyre- ete del av skolen. Redningsarbeidet var igang. Da nabo- huset til skolen var helt overtent og intet kunne reddes her, lot en bygningen brenne ned til grunnen så fort som mulig, og konsentrerte slokningen om ruinene av skolen, og den gjenstående del av denne som også var antent, for at mulige gjenlevende under skolens ruiner ikke skulde bli brent. Da slokningsvannet vanskeliggjorde rednings- arbeidet, måtte der vises stor forsiktighet under slok- ningen.

Rydningsmannskapene på Holen skole anmodet branning. om å overta ledelsen av rednings- og rydningsarbeidet. Da en ordonans fra Kleivdal fabrikk kl. ca. 1125 meldte at sjødampsprøyten ved Kleivdal fabrikk kunne sikre redningsarbeidet der, overtok branning. ledelsen av rednings- og rydningsarbeidet ved Holen skole inntil ing. Strømo overtok kl. ca. 1400. Fagleder oppsynsmann Thorn var opptatt med R+R arbeidet ved Kleivdal fabrikk.

Rednings- og rydningsarbeidet ved skolen bød på store vanskeligheter, idet hele den del av kjelleren, hvor en antok at det var mennsker begravet, måtte betegnes som skadeelement "Det utfylte rom." Det var umulig å slå inn stoller i hele den gjenfylte kjeller. Det var bare et sted hvor det kunne lønne seg, og her var arbeidet igang med utgraving.

Utgravingen ble derfor igangsatt ovenfra. Denne arbeidsmetode måtte benyttes for å få slokket brannene, da der måtte brukes lite vann av hensyn til mulige gjenlevende under ruinene, idet disse ellers kunne bli druknet i vann.

Der ble innsatt ca. 200 mann i arbeidet med graving, og spesialavdelinger ble satt igang med å skjære vekk armeringsjern for gulvdekket, som hindret utgravingen av noen av de begravete barn, likesom avdelinger med tauverk fjernet det nedstyrte tak og gulvdekker. Mannskapene som deltok i rednings- og rydningsarbeidet var rekruttert fra R+R tjenesten, Industriluftvernet, Brannvernet, Teknisk Nødhjelp og frivillige.

Kl. 1135 Melding.

Kl. 1135 ble der meldt av en sivil person til sentralko.: "Brannfolk på Laksevåg ønsker mere materiell ved Holen skole. Innesperrete barn roper om hjelp. Vannledningsnettlet ødelagt."

" 1143 Ordre: B11 til Holen.

Brannsjefen ga ordre kl. 1143 om: "B11 til Holen skole, Laksevåg, med bearbar pumpe. Overbrannmester og mannskap følger med."

Meldingen var sannsynligvis en misforståelse, idet det på det daværende tidspunkt egentlig ikke var behov for mere brannmateriell ved Holen skole eller på de andre brannsted på Laksevåg. Pumpe ble stillet i reserve ved Holen skole og mannskapene innsatt til rednings- og rydningsarbeidet. B11 returnerte til Hovedstasjonen.

" 1208 Melding: B11 retur.

Overbrannmesteren som fulgte B11 var utsendt observatør fra brannsjefen. Overbrannmesteren avga rapport i sentralko. og fremholdt ønskeligheten av mere redningsmannskap og rydningsmateriell til Holen skole.

" 1237 Ordre: B12 til Holen skole.

Brannsjefen fant det tilrådelig å sende brannmateriell til Holen skole og ga ordre kl. 1237: "B12 med overbrannmester, mannskap og materiell til Holen skole."

" 1355 Melding: B12 retur.

Mannskapene ble satt inn i rednings- og rydningsarbeidet. B12 returnerte med overbrannmester og materiell kl. 1355.

Ad: Branner i Kringsjåveien, Holen og Kleivdal fabrikk.

Brannene i Kringsjåveien og Holen var begrenset omkring kl. 1110, men etterslokningen varte til 5/10 kl. ca. 1200.

Det var så godt som intet å redde av de husene som var antent omkring Kringsjåveien - Holen - Kleivdal fabrikk. Sannsynligvis var det ved angrepet brukt brannbomber eller målmarkeringsbomber, som forårsaket de voldsomme branner. Øyenvitner påstår således at Kleivdal fabrikk

ble antent før de ble bombet. Brannvesenets arbeide ble derfor å begrense brannene ved å hindre at disse breidte seg. Det lykkedes for de hus som ikke var antent etter kl. 1020.

Følgende hus ble totalt brannskadet i strøket Kringsjåveien - Holen:

Bakken nr. 3, 5, og en låve.
Kringsjåveien nr. 44a, 44b, 46a, 46b, 56, 56a, 58, 60
92, 94 og 110.

Holen skole delvis brent.
Oldernes Kleivdals fabrikker.

Kringsjåveien: Antall stråler	6
Slangelengde	1300 meter
Vannforbruk	240 tons
Utrykningsredskaper	BM1, B3, B5, BL
Mannskaper	16 mann, 2 brannmestere + 20 Industribrannvernfolk.
Huser nedbrent	13.

Holen skole: Antall stråler	5
Slangelengde	1000 meter.
Vannforbruk	250 tons.
Utrykninger	BL, BL Laksevåg, BM, BM.
Mannskaper	16 mann, 1 brannsjef + ca. 20 fra Industribrannvernet.

Holen skole brente i den nedstyrtete del.

Kleivdal fabrikker: BX3 ankom til Kleivdal fabrikker kl. 1110 under ledelse av brannmester Gjesdal. Fabrikken var helt overtent og delvis nedstyrtet.

Der ble utlagt 5 slanger og 2 vannkanoner ble benyttet. Disse utlegg sikret redningen av sårete og drepte fra tilfluktsrommet i Kleivdal fabrikker.

BX1 ankom til Kleivdal fabrikker kl. 1150.

Der ble utlagt 5 stråler og 1 vannkanon for å forhindre antennelse av tilstøtende sjøbod nord for fabrikken, samt 2 stråler for brannslukning ved tilfluktsrommet. Dessuten lå en tysk sjødampprøyte på nordsiden av Kleivdal med 3 slangeutlegg for beskyttelse av sjøboden.

Selve fabrikken kunne ikke reddes og brente ned.

I alt var der ved Kleivdal innsatt:

Antall stråler	12 + 3 vannkanoner.
Slangelengde	ca. 1500 meter.
Vannforbruk	ca. 22000 tons.
Utrykningsredskaper	BX3, BX1 og tysk BX.
Mannskaper	ca. 30 mann + 2 brannmestere.
Huser nedbrent	Kleivdal fabrikker.

Etterslukningen i Kleivdal fabrikker varte til 10/10-44 kl. ca. 0900.

Utrykninger til:
S/S "Schwabenland" og
Bernt Iversen & Søn A/S
bøttefabrikk.

VI

Kl. 1046 Ordre: BX2 til
S/S Schwaben-
land.

Brannsjefen fikk melding kl. 1016 om at S/S "Schwabenland" var kommet i brann på Puddefjorden. Ordre ble gitt kl. 1046: "BX2 til S/S "Schwabenland" på Puddefjorden".

Da der ikke var brann i S/S "Schwabenland" ved fremkomsten kl. 1050, gikk BX2 til Bergenskes kulllager, hvor båten ble dirigert til Kleivdal fabrikk. Her var BX3 og en tysk sprøyte igang med slokkingen, og da der innløp melding fra motorbåt om at der var brann i Bernt Iversen & Søn, bøttefabrikk, og immesperrete i tilfluktsrommet, avgikk BX2 til fabrikk og var fremme kl. 1055.

" 1055 BX2 ankom
Bernt Iversen
& Søn A/S.

Husene som her var i brann var praktisk talt nedbrent ved sjødensprøytens ankomst og fabrikk var ødelagt av bombetref. De immesperrete i tilfluktsrommet var bragt ut.

Der ble lagt ut 2 slanger, hvorav den ene ble brukt til å slukke i et hus bak fabrikk, hvor et oljelager var truet. Den annen stråle ble benyttet til kjøling av oljelageret. Lageret ble reddet.

Antall stråler	2
Slangelengde	200 meter
Vannforbruk	30 tons
Utrykningsredskap	BX2
Antall mann	10
Huser brent	4

De brente huser var: Nygårdsvik.

gr. nr. 49.	br. nr. 26	Solglytt I
" " 49	" " 26	Solglytt II
" " 49	" " 28	
" " 49	" " 146	

Brannen slokket kl. 1207.

BX2 handlet på eget initiativ på grunn av de alarmerende meldinger om forholdene ved Bernt Iversen & Søn A/S, bøttefabrikk.

.. . . .

Ialt ble der på Laksevåg benyttet under brannsløkking:

Antall stråler	25 + 3 vannkanoner.
Slangelengde	ca. 4000 meter.
Vannforbruk	ca. 22520 tons.
Utrykningsredskaper	BX1, BX2, BX3, BM, B3, B5, BL, BM fra Bergen og B1, BM og BL fra Laksevåg.
Antall mann	Branning i Bergen, brannsjefen i Laksevåg, 4 brannmestre + 112 mann.
Huser brent.	18 + Holen skole delvis brent.

Under angrepet innløp der meldinger om vannledningsbrudd, som krevet innsats av vannsperringsmannskaper.

" 1020 Melding:
Vannledn. brudd
Stadionsveg.

Kl. 1020 innløp melding fra Laksevåg avsnittkommando: "Vannledningsbrudd i Stadionsveg 14. Vi sendt til skadestedet."

" 1026 Ordre: VA til
Stadionsveg.

Brannsjefen ga ordre kl. 1026 til Vannverket: "Ledningsbrudd Stadionsveg 14, Laksevåg. Send et lag til stedet."

Kl. 1030 Melding: Der innløp melding fra Heien alarmplass kl. 1030:
 Vannledn.brudd "Vannledning sprengt i Munkebotten."
 Munkebotten. Brannsjefen sendte kl. 1047 melding til Vannverket:
 "Ledningsbrudd i Munkebotten."

- ooOoo -

Resumé.

Brannene hadde ved brannvesenets fremkomst et voldsomt omfang. Antennelsen skjedde sannsynligvis ved målmarkeringsbomber, idet de antente hus ikke var rammet av sprengbomber, og sprengbomber var i de fleste tilfeller ikke falt i umiddelbar nærhet av de antente hus. En mengde hus som var rammet av sprengbomber, var ikke i brann. Slokningen ble vanskeliggjort på grunn av at vannledningsnettene var ødelagt i hele den del av bebyggelsen, som var i brann. Slokningsarbeidet gikk derfor ut på begrenning av brannene, da vannmulighetene ikke tillot slokning. En slokning med pumpekjeder kunne neppe ha reddet noe av betydning, da de betydelige vannmengder som trengtes, måtte tas fra en kraftig pumpe ved sjøen, og husene vilde være praktisk talt nedbrent før sjødampsprøyten kunne rekke frem. Et par mindre bærbare pumper kunne ikke utrette noe utover det som ble gjort ved begrenning av brannene.

Samtlige befall og mannskaper fra Bergen og Laksevåg Brannvesen, Industribrannvernet, Det sivile luftvern og frivillige gjorde alt hva de maktet for å begrenne brannene. Mesteparten av brannvernmannskapene ved Holen skole var blitt innsatt til rednings- og rydningsarbeide.

Ingen mennsker kom til skade under slokningsarbeidet og materiellet ble heller ikke skadet utover vanlig slitasje under de givne forhold.

Sjødampsprøyte III tok grunn ved Kleivdal, men ble ikke skadet.

Brannsjefen som var på sentralkommandoplassen, hadde kommandoen over brannvernstyrkene i Bergen luftvernkræts. Kl. ca. 1400 ble mesteparten av slokningsmannskapene ved Kringsjøveien og Holen skole inndratt, og de resterende fikk avløsning kl. ca. 1500 på samtlige brannsted.

Kl. ca. 1415 kom brannsjefen på inspeksjon til Laksevåg og branningenizøren returnerte til Hovedbrannstasjonen kl. 1430.

Bergen Brannvesen, den 28/10-44.

S. Gjessing.

O. Hamre.

Erfaringer fra angrep mot militære og industrielle mål ved angrepet på Laksevåg 4.oktober 1944.

Onsdag den 4.okt.1944 kl.0920 og utover til kl.1000 ble militære mål på Laksevåg angrepet av anslagsvis 250 allierte bombefly. En antar at angrepet hadde til formål å knuse følgende mål:

1. Laksevågs Mek.Verksted med båter som lå ved verkstedet.
2. Holen skole som den 4/10-44 skulle vært overtatt av den tyske vernemakt.
3. Ubåtbunkeren med tilhørende boder, militærbarakker på Nygårdsmyren (russisk fangeleir), bøttefabrikken i Nygårdsvik og Norsk Blikkvalseverk A/S.

For det siste måls vedkommende er det mulig at der foreligger en feilbombing, idet bombenedslagene omkring blikkvalseverket var relativt ubetydelige i forhold til nedslagene omkring de øvrige mål. På det medfølgende kart har en i store trekk inn- tegnet begrensningen av bombenedslaget med blå strek. Kartet gir ikke inntrykk av antall bombenedslag, idet kun de huser som er direkte bomberammet og de huser som er meget sterkt skadet er avmerket på kartet. Innenfor den opptrukne blå linje fantes ikke et uskadd hus, og bombenedslagene var fordelt utover hele området. Mesteparten av bombene falt heldigvis utenfor bygningene.

Under forutsetningen av at de antatte bombemål er riktig vurdert, vil sikkerhetssonen omkring slike mål måtte utgjøre ca.250 meter etter det som kartet viser. Ubåtbunkeren og det området som var tillagt den er skravert med rødt. Innenfor dette området var mesteparten av bygningene på forhånd revet av tyskerne, og de øvrige ble ødelagt under angrepet.

Som en ser av kartet er det sansynlig at det har vært anvendt brannstiftende bomber, eller muligens har målmarkeringsbomber antent bebyggelsen. Så vidt en kan vurdere det fikk brannen ikke anledning til å utbre seg unntatt for 2 hus vedkommende, idet disse ble antent av nabobebyggelsen før slokningsredskapene kunne bringes frem.

Da det kan bli vanskelig med en sikkerhetssone på 250 meter ubebygget areal, antar en for sitt vedkommende at strøket omkring mål av denne art bør evakueres under krig i minst 250 meters avstand. Det er fortrinnsvis tilstedeværelsen av ubåtbunkeren som forårsaket det store angrep.

Under henvisning til den klasseinndeling som er banyttet i det svenske forslag fra Civilforsvarsstyrelsen vedrørende anlegg og utforming av bebyggelse under hensyntagen til luftangrep, mener en for sitt vedkommende at følgende sikkerhetsavstander skulle være tilstrekkelige:

Klasse 1.: Minst 2 ganger størst tillatte gesimshøyde begrenset oppad til 40 m. og nedad til 20 m.

Klasse 2.: 3 ganger størst tillatte gesimshøyde begrenset oppad til 80 m. og nedad til 40 m.

Klasse 3.: 120 m. begrenset nedover til 80 m. De nevnte

80 meter er for trelastopplegg, for sammenhengende trebebyggelse på ikke over 3 etasjer og trelastopplag som ikke utgjør mere enn ca.2 hektar.
Opplag av ildsfarlige væsker av kl.A og bedrifter for tilvirkning av sprengstoff bør i krigstilfelle flyttes utenom tettbebyggelsen.

Vedr.: Beskyttelsesbelte.

Områder som omfatter militære anlegg, flyplasser, større oljeopplag samt industrier for rent krigsmateriell bør under ingen omstendigheter forekomme innenfor tettbebyggelsen i byområdet. Unntatt herfra er batterier og Festningsanlegg som er nødvendig for byens beskyttelse. Beskyttelsessonen omkring slike anlegg fra bymessig bebyggelse bør minst utgjøre 250 m., helst 500 m. ved nye anlegg. For eldre anlegg bør beskyttelsessonen gjøres størst mulig. (Som et eksempel på et uriktig plassert større militæranlegg tillater en seg å nevne Marineholmen i Bergen. Dette anlegg burde flyttes utenfor byen.)

En vil senere oversende brannrapport vedrørende flyangrepet den 4/10-44.

Brannrapport

i anledning brannutrykking til Fredriksberg.

Den 4/10 1944 kl. 09.45 meldtes fra Sentralkommandoplassen fra brannsjefen: "B. 9 med brannmester Gjesdal til Fredriksberg".

Utrykking.

Kjøretøy	Forlatt stasjonen kl.	Ankom til brannstedet kl.	Forlatt brannstedet kl.	Anmerkning
Hovedstasjonen. B. 9 nr. 132.12.95.92. brm. Gjesdal	09.45	09.47	09.55	Veglengde: ca. 1200 m

Utlegging av slanger.

Brannkum	Stråle-spiss i m/m	Slange-lengde i m.	Vann påsatt kl.	Vann avstengt kl.	Vannforbruk i liter

Brannsjefen

Laksevåg

Jnr. 700/44

Herr Brannsjefen i Bergen,

B E R G E N.

Brannrapport etter flyangrep paa Laksevåg den 4.oktober 1944.

Vedlagt oversendes en kopi av brannrapport til Norges Brannkasse etter ovennevnte flyangrep. Rapporten omfatter bare de slokkingsenheter som meldte seg for brannsjefen til innsats samt de disposisjoner som ble foretatt av ham. Da vannnedningene paa grunn av brudd matte avsperreres nedenfor Kringsjaavei 38 og Damsgaardsgt. 42, var hele det ytre Laksevåg uten vann. En hadde derfor et meget vanskelig arbeide med aa skaffe slokkingsvann til brannstedene da disse laa i omraadet som var uten vann.

Laksevåg Brannvesen , den 14. oktober 1944

A. Henriksen
Brannsjef.

